

รายงาน

ของ

คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์
และอุตสาหกรรม วุฒิสภา

พิจารณาคึกษา

เรื่อง

มาตรการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ ปี 2547
(ฉบับที่ 2)

สำนักกรรมการ 1
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961151730

(สำเนา)

ที่ สว 0009/(ร 7)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม 10300

4 เมษายน 2548

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา
พิจารณาศึกษา เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาล้ำไยตกต่ำปี 2547 (ฉบับที่ 2)

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา
พิจารณาศึกษา เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาล้ำไยตกต่ำปี 2547 (ฉบับที่ 2)

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 29 สิงหาคม 2546
ที่ประชุมได้ลงมติให้คงใช้ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 76 วรรคสอง เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี
แล้วลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ตามข้อบังคับฯ ข้อ 75 ซึ่งคณะกรรมการการเศรษฐกิจ
การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา เป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่
เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา แล้วรายงานต่อ
วุฒิสภา โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษา เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาล้ำไยตกต่ำปี 2547
(ฉบับที่ 2) ซึ่งคณะกรรมการฯ คณะนี้ประกอบด้วย

1. นายนิเวศ พันธุ์เจริญวรกุล	ประธานคณะกรรมการ
2. นายอนันตชัย คุณานันทกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ 1
3. นางนันทนา สงฆ์ประชา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ 2
4. นายบุญยืน สุภसारสาทร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ 3
5. นายรส มะลิผล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ 4
6. นายนิรัตน์ อยู่ภักดี	รักษาการเลขานุการคณะกรรมการ
7. นายไพบุลย์ อุบัติศฤงค์	โฆษกคณะกรรมการ
8. นายวิโรจน์ อมตกุลชัย	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
9. นายสุรใจ ศิรินพงศ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

10. นายอนันต์ คาโลดม	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
11. นางกรองกาญจน์ วิสมหมาย	กรรมการ
12. นายณภัทร ศรีสรรพวงค์	กรรมการ
13. นางบุษรินทร์ ดิยะไพรัช วรพัฒนานันต์	กรรมการ
14. นายสม ต๊ะยศ	กรรมการ
15. นายอมร นิลเปรม	กรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา ได้พิจารณา
ศึกษาเรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาล้ำไยตกต่ำปี 2547 (ฉบับที่ 2) เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์
และอุตสาหกรรม วุฒิสภา ต่อที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ลงชื่อ นิเวศ พันธุ์เจริญวรกุล

(นายนิเวศ พันธุ์เจริญวรกุล)

ประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางอนงค์ งานเลิศ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการเศรษฐกิจฯ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักกรรมการ 1

โทร. 0 2831 9160 - 61

โทรสาร 0 2831 9145 - 46

จารุพร พิมพ์

ธัญชัย/วิชาญ ทาน

สารบัญ

	หน้า
รายงานของคณะกรรมการธิการ	
- การดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ	ก
- ผลการพิจารณาศึกษา	จ
บทสรุปของคณะกรรมการธิการ	1
การพิจารณาศึกษา เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ ปี 2547 (ฉบับที่ 2)	3
1. ความเป็นมา	3
2. การพิจารณาศึกษา	4
3. ข้อเสนอสรุป	8
4. ข้อเสนอแนะ	9

รายงานของ
คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา
พิจารณาศึกษา เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาล้ำไยตกต่ำ ปี 2547 (ฉบับที่ 2)

.....

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 29 สิงหาคม 2546 ที่ประชุมได้ลงมติให้ตั้งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ชอ 76 วรรคสอง เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี แล้วลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาขึ้น ตามข้อบังคับฯ ชอ 75 ซึ่งคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา เป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา แล้วรายงานต่อวุฒิสภา โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษา เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาล้ำไยตกต่ำ ปี 2547 (ฉบับที่ 2) บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงาน ผลการพิจารณาศึกษาต่อวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 189 และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ชอ 90 ดังนี้

1. การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 คณะกรรมการได้ตั้งคณะอนุกรรมการการเศรษฐกิจด้านพาณิชย์เพื่อพิจารณาศึกษา เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาล้ำไยตกต่ำ ปี 2547 (ฉบับที่ 2) ประกอบด้วย

1.1.1 นายสุรใจ ศิริบุหงศ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
1.1.2 นายบุญยืน ศุภสารสาทร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
1.1.3 นางนันทนา สงฆ์ประชา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
1.1.4 นายสม ต๊ะยศ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
1.1.5 นายนิรัตน์ อยู่ภักดี	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
1.1.6 นายไพบูลย์ อุบัติศฤงค์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
1.1.7 นายนภินทร ศรีสรรพวงค์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ข

1.1.8	นางพรหมจารี รัตนเศรษฐ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
1.1.9	นายประยูร พลพัฒน์พงศ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
1.1.10	นางสุวรรณี คั่นวงศ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
1.1.11	นายอนันต์ ดาโลดม	ประธานคณะอนุกรรมการ
1.1.12	นายวรเทพ สุภาดุลย์	อนุกรรมการ
1.1.13	นายสุวิทย์ รัตนาเว	อนุกรรมการ
1.1.14	นายวิชาญ อาทากุล	อนุกรรมการ
1.1.15	นางสาวพรรณนีย์ วิชชาชู	อนุกรรมการ
1.1.16	นายธนัญชัย วัชรวิงศ์ ณ อยุธยา	อนุกรรมการ
1.1.17	นายประโยชน์ เจริญธรรม	อนุกรรมการ
1.1.18	นางสาวสุทธิพรรณ อร่ามกุล	อนุกรรมการ
1.1.19	นายมานู เทียนเนียม	อนุกรรมการ
1.1.20	นางอนงค์ งานเลิศ	อนุกรรมการและเลขานุการ
1.1.21	นายอานันท์ เกียรติสารพิภพ	ผู้ช่วยเลขานุการ
1.1.22	นางสาวกิติมา นวลศรี	ผู้ช่วยเลขานุการ

1.2 ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้มีมติแต่งตั้ง นางอนงค์ งานเลิศ ผู้อำนวยการ กลุ่มงานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 82 วรรคสาม

1.3 หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องอนุกรรมการฯ ได้เชิญมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และ แสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ คือ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. นายสุทธิพร จีระพันธุ์	รองปลัดกระทรวง
2. นางสาวสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์	รองปลัดกระทรวง
3. นายธวัชชัย สำโรงวัฒนา	ผู้ตรวจราชการ
4. นายสิงห์ทอง ชินวรรังสี	ผู้ตรวจราชการ

กรมส่งเสริมสหกรณ์

1. นายสุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์	รองอธิบดี
2. นางวัชรีย์ กลิ่นสอน	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาด้านพืช
และผลิตภัณฑ์
3. นายชาญชัย นิมิตรมงคล	นักวิชาการพาณิชย์ 8 ว.
4. นายสมคิด จักรชัย	นักวิชาการสหกรณ์ 6

กรมส่งเสริมการเกษตร

1. นายรุฬเทพ พงศ์สร้อยเพชร	รองอธิบดี
2. นายประนอม ศรีสวัสดิ์	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริม
และจัดการสินค้าเกษตร
3. นายชาญพิทยา ฉิมพาลี	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการเกษตร
4. นายทรงศนะ ลาภรวาย	นักวิชาการเกษตร 8
5. นางสาวชুমญาณ์ช์ คำวงษ์	นักวิชาการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1. นายสุรศักดิ์ ทองเพ็ชร	รองเลขาธิการ
2. นางทัศนิกา สิริวิเศษ	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจ
การเกษตร
3. นายประกอบกิจ ภูศิริมงคล	เศรษฐกร 8 ว.
4. นางอัจฉรา วิรัตน์พงษ์	เศรษฐกร 8 ว.
5. นายคณิต ลิขิตวิทยาวัฒน์	เศรษฐกร 8 ว.
6. นางสาวราตรี เม่นประเสริฐ	เศรษฐกร 8 ว.

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

1. นายอนุชัย วีรพัฒน์กุล	ผู้อำนวยการ
2. นายบรรพจน์ วนาพิทักษ์	รองผู้อำนวยการธุรกิจการเกษตร
3. นายอวยชัย สุขสะอาด	ผู้จัดการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เขต 7
4. นายเดชา เมฆวิชัย	ผู้อำนวยการฝ่ายภูมิภาคที่ 7
5. นางปรีญา รวีวรรณพงษ์	หัวหน้ากองกฎหมาย
6. นางวิลาวัลย์ ชัยวัฒน์	ผู้จัดการสำนักงานพืชผล
7. นางปรีศนา สุนทรวราการ	ผู้จัดการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เขต 1
8. นางคณิงสุข ชาญชัยเลิศ	หัวหน้าแผนกจัดซื้อและเก็บรักษา
9. นางกนกวรรณ พูลเกตุ	นิติกร 6

กระทรวงการคลัง

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

นายประกิต เขวงนิรันดร์	ผู้อำนวยการกองงานนโยบายรัฐ
------------------------	----------------------------

หน่วยงานอิสระ

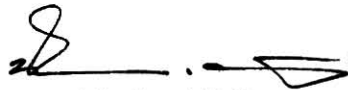
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

1. นางสาวเพ็ญศรี สรณารักษ์	รองผู้ว่าการฯ
2. นางจันทร์กานต์ เพชรมะโนสังข์	ผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจสอบ
3. นางสุนน พิสิฐเขตกร	เจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน 8
4. นายทวีศักดิ์ พะลายะสุด	เจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน 8
5. นางสาวพิไลพร พะลัง	เจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน 5

1.4 ในการดำเนินการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการฯ นอกจากจะได้เชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นและร่วมประชุมแล้ว คณะกรรมการฯ ยังได้ศึกษาจากเอกสารด้านวิชาการ และวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้มาซึ่งรายงานที่มีความถูกต้อง ชัดเจน และมีรายละเอียดที่สมบูรณ์

2. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการฯ ขอเสนอรายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาล้ำไยตกต่ำ ปี 2547 (ฉบับที่ 2) โดยคณะกรรมการฯ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจ ด้านพาณิชย์เป็นผู้จัดทำรายงาน ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบแล้ว และได้สัมติให้ความเห็นชอบกับรายงานดังกล่าว โดยถือเป็นรายงานการพิจารณาการศึกษา และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ เพื่อเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับรายงานการพิจารณาการศึกษาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

(นายนิรัตน์ อยู่ภักดี)

รักษาการเลขาธิการ

คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา

บทสรุปของคณะกรรมการการเกษตร
ผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ ปี 2547 (ฉบับที่ 2)
โดยคณะอนุกรรมการการเศรษฐกิจด้านพาณิชย์
ในคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา

จากที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ ปี 2547 เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 นั้น คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภาได้ทำการศึกษาคำแนะนำการมาตรการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ ปี 2547 มาแล้วครั้งหนึ่ง จนสรุปผลเป็นรายงานเรื่อง "การพิจารณาศึกษา ของคณะอนุกรรมการ การเศรษฐกิจด้านพาณิชย์ วุฒิสภา เรื่อง การดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือการตลาดลำไย พ.ศ. 2547 กรณี การดำเนินงานของจังหวัดลำพูน เชียงใหม่ และกรณียกเลิกสัญญาระหว่าง อ.ต.ก. กับ บริษัทเอกชน" พร้อมทั้งส่งรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าวไปยังรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามหนังสือลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2547 เพื่อขอให้ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานตามที่ได้ สรุปประเด็นปัญหาไว้ แต่ปรากฏว่าไม่มีความคืบหน้าจากทางฝ่ายรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่อย่างใด

คณะกรรมการการเกษตร เห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีความสำคัญ และเกี่ยวพันถึงผลประโยชน์ของ เกษตรกร รวมถึงพฤติกรรมที่ไม่โปร่งใสในการกำหนดนโยบายและการดำเนินการ ซึ่งอาจก่อ ความเสียหายต่องบประมาณแผ่นดิน จึงมอบให้คณะอนุกรรมการการเศรษฐกิจด้านพาณิชย์ ดำเนิน การศึกษาเพิ่มเติมเพื่อหาข้อสรุปเป็นแนวทางสำหรับการวางนโยบายในอนาคต ผลการพิจารณาศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. จากการศึกษาพบว่า การคาดการณ์ผลผลิตลำไย ปี 2547 ที่สูงเกินความเป็นจริง นำไปสู่การทุจริตการรับซื้อลำไยสด เพราะเกษตรกรแจ้งปริมาณผลผลิตเกินจริง ส่งผลให้มีการใช้งบประมาณไปในการรับซื้อลำไยสดปีการผลิต 2547 แล้วทั้งสิ้นเป็นเงิน 3,438.52 ล้านบาท

2. การประเมินผลผลิตลำไยสดที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ปริมาณลำไยอบแห้งมีจำนวนสูงเกินจริงตามไปด้วย ส่งผลที่จะนำเอาลำไยอบแห้งจากโครงการรับจำนำปี 2545 ซึ่งจำหน่ายให้ เอกชนไปแล้ว มาส่งมอบในโควตาของลำไยอบแห้งปี 2547 เพราะบริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด ผู้ดำเนินการรับซื้อลำไยอบแห้งปี 2547 มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับบริษัทผู้รับซื้อ ลำไยอบแห้งปี 2545

3. จากการศึกษากรณีการอนุมัติว่าจ้างให้เอกชนเข้ามาดำเนินการรับซื้อลำไยสด และดำเนินการแปรรูป และทำการตลาดลำไยอบแห้ง ปี 2547 ทำให้เชื่อได้ว่าน่าจะมีการเตรียม การล่วงหน้าให้บริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด ได้รับการว่าจ้าง เพราะการกำหนดคุณสมบัติของ ผู้ประกอบการ แผนการรับซื้อลำไยสด กระบวนการแปรรูปลำไยและการจำหน่ายลำไยอบแห้ง การพิจารณา

ของคณะกรรมการจัดจ้างและจำหน่ายลำไยอบแห้ง รวมถึงการเพิกเฉยไม่ดำเนินการกับบริษัท ในเวลาที่เหมาะสมเมื่อทำผิดสัญญา ล้วนแต่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้ทั้งสิ้น

4. พบว่ามีลำไยอบแห้งสูญหายไปจากการดำเนินการตามมาตรการถึง 50,213.14 ตัน จากจำนวนลำไยอบแห้งที่ควรจะได้รับทั้งสิ้น 94,833.47 ตัน ซึ่ง อดก. แจ้งว่าสามารถติดตามกลับคืนมาได้บางส่วนแต่เป็นลำไยอบแห้งที่ไม่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และบางส่วนเกษตรกรได้ขายไปแล้ว

5. จากการศึกษาค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ ปี 2547 พบว่ามีค่าใช้จ่ายเพื่อจัดซื้อลำไยสดและค่าบริหารจัดการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 4,521.08 ล้านบาท แยกเป็นรายการ ดังนี้

- 5.1 ค่าใช้จ่ายในการซื้อลำไยสด จำนวน 3,438.52 ล้านบาท
- 5.2 ค่าแปรรูปลำไยสดเป็นลำไยแห้ง 950.88 ล้านบาท
- 5.3 ค่าบริหารจัดการจำนวน 131.68 ล้านบาท

แต่เนื่องจากการดำเนินการตามมาตรการยังไม่สิ้นสุด เพราะยังมีค่าจ้างอป ลำไยค้างจ่าย และค่าลำไยอบแห้งที่ต้องติดตามกลับคืนมาอีก ดังนั้น งบประมาณที่ใช้ในมาตรการนี้ จะต้องสูงกว่าจำนวนนี้อย่างแน่นอน

6. จากการศึกษาพบว่า การดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาลำไย ปี 2547 มีปัญหาตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบาย และการกำหนดมาตรการดำเนินการ มีความไม่โปร่งใส ขาดการกำกับดูแล เกิดการทุจริตทำให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารจัดการ และสูญเสียเงินงบประมาณจำนวนมหาศาล จึงเห็นสมควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการกับบริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด และหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินงาน ดังนี้

6.1 มอบหมายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินคดีอาญา ในข้อหายักยอกทรัพย์สินกับบริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด พร้อมทั้งจัดรับซื้อทั้ง 248 ราย ในฐานะคู่สัญญากับ บริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด

6.2 ดำเนินคดีทางแพ่ง ฟ้องเรียกค่าเสียหายจาก บริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด และจัดรับซื้อทั้ง 248 ราย ในกรณีที่ไม่ส่งมอบลำไยอบแห้งและค่าเสียหายอื่นที่เกิดจากการผิดสัญญา

6.3 ให้ดำเนินการสอบสวนเพื่อหาผู้รับผิดชอบทั้งในส่วนของผู้กำหนดนโยบายและหน่วยงานที่รับนโยบายไปปฏิบัติมาลงโทษ

คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา พิจารณาแล้วเห็นว่าผลการศึกษาข้อมูลเพียงพอที่จะเสนอไปยังสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) ให้ทำการตรวจสอบโดยละเอียดอีกครั้ง เพื่อหาตัวผู้กระทำผิดและผู้รับผิดชอบ รวมทั้งให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) ตรวจสอบว่าการกระทำของบริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด จะเข้าข่าย 8 มูลฐานความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ด้วยอีกทางหนึ่ง

การพิจารณาศึกษา เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ ปี 2547 (ฉบับที่ 2)

1. ความเป็นมา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์คาดคะเนผลผลิตลำไยรวมทั้งประเทศ ปี 2547 มีปริมาณรวมกัน 544,000 ตัน สูงกว่า ปี 2546 ที่มีผลผลิตจำนวน 396,000 ตันถึงร้อยละ 37 ทำให้คาดการณ์ว่าราคาระบายสดจะตกต่ำ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ ปี 2547 เบื้องต้น 4 มาตรการ ดังนี้

(1) การกระจายผลผลิตลำไยออกนอกแหล่งผลิต เป้าหมายลำไยสด 20,000 ตัน โดยให้กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นผู้ดำเนินการรับซื้อลำไยสดจากแหล่งผลิตหน่วยงานละ 10,000 ตัน เพื่อกระจายไปยังจังหวัดอื่นๆ นอกแหล่งผลิต

(2) แปรรูปลำไยบรรจุกระป๋อง เป้าหมายการผลิต 20,000 ตัน โดยมอบให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกสถาบันเกษตรกร กลุ่มสมาชิกสหกรณ์ และกลุ่มอาชีพต่างๆ จำนวน 200 กลุ่ม เป็นผู้ดำเนินการแปรรูปลำไยกระป๋อง ทั้งนี้รัฐจะสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ในการดำเนินการ

(3) แปรรูปและการตลาดลำไยอบแห้ง เป้าหมายลำไยสด 260,000 ตัน เพื่อแปรรูปเป็นลำไยอบแห้ง 100,000 ตัน โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดหาผู้ประกอบการมาดำเนินการรับซื้อลำไยสดจากเกษตรกรเพื่อไปแปรรูปเป็นลำไยอบแห้ง พร้อมทั้งดำเนินการจัดจำหน่ายลำไยอบแห้งดังกล่าว

(4) ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการตลาดบริโภคภายในประเทศและการส่งออก โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดลำไย จัดเทศกาลลำไยทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและต่างประเทศ

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรฯ เสนอ เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 ดังนี้

(1) เห็นชอบแนวทางการจัดการตลาดลำไย ปี 2547 ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ โดยใช้เงินทุนหมุนเวียน 4,303 ล้านบาท ทั้งนี้ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินของรัฐ โดยคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) จะชดเชยอัตราดอกเบี้ยตามหลักเกณฑ์เดิมที่เคยปฏิบัติมา

(2) อนุมัติเงินจ่ายขาดจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 20 ล้านบาท เพื่อการส่งเสริมการบริโภคภายในประเทศและต่างประเทศ

(3) ระยะเวลาดำเนินการ เดือนกรกฎาคม – กันยายน 2547 และระยะเวลาของโครงการเดือนกรกฎาคม 2547 – มิถุนายน 2548

(4) มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดรายละเอียด หลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีปฏิบัติและค่าใช้จ่ายต่างๆของโครงการ

พื้นที่ดำเนินการจัดการตลาดลำไย ปี 2547 ในเขตจังหวัดภาคเหนือ อาทิ เชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย พะเยา ลำปาง ตาก แพร่ และน่าน

2. การพิจารณาศึกษา

2.1 คณะอนุกรรมการการเศรษฐกิจด้านพาณิชย์ ได้ติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ ปี 2547 หลังจากที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินงานไปแล้วระยะหนึ่ง สามารถสรุปผลเป็นรายงานเรื่อง “การพิจารณาศึกษา ของคณะอนุกรรมการการเศรษฐกิจด้านพาณิชย์ วุฒิสภา เรื่อง การดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือ การตลาดลำไย พ.ศ. 2547 กรณี การดำเนินงานของจังหวัดลำพูน เชียงใหม่ และกรณียกเลิกสัญญา ระหว่าง อ.ต.ก. กับบริษัทเอกชน”

คณะกรรมาธิการฯได้ทำหนังสือลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2547 พร้อมทั้งส่งรายงาน การพิจารณาศึกษาดังกล่าวไปยังรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- (1) นายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร)
- (2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายวัฒนา เมืองสุข)
- (3) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- (4) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (5) จเรตำรวจแห่งชาติ (พล.ต.อ. เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส)

เพื่อขอให้ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ สรุปประเด็นที่สำคัญไว้ แต่ปรากฏว่าไม่มีความคืบหน้าจากทางฝ่ายรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่อย่างใด

2.2 คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีความสำคัญ และเกี่ยวพันถึงผลประโยชน์ของเกษตรกร รวมถึงความเสียหายของงบประมาณแผ่นดิน จึงควรดำเนินการต่อเพื่อหาข้อสรุปเป็นแนวทางสำหรับการวางนโยบายในอนาคต จึงได้เชิญรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในฐานะหน่วยงานปฏิบัติ และ พล.ต.อ. เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส จเรตำรวจแห่งชาติ มาให้ข้อมูลความคืบหน้าและผลการดำเนินการ ในประเด็นต่อไปนี้

2.2.1 ความคืบหน้าผลการดำเนินงานตามมาตรการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ ปี 2547

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง รายงานความคืบหน้าต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ว่า ได้เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมาสอบข้อเท็จจริง รวมทั้งการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน โดยดำเนินการทั้งที่กรุงเทพฯ และเชียงใหม่ ใช้เวลาในการสอบสวน 2 เดือน ได้ผลสรุป ดังนี้

(1) คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเห็นว่า การดำเนินการขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ขาดความรอบคอบ หละหลวม และไม่เคร่งครัดต่อระเบียบ ทำให้เกิดความเสียหาย

(2) คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงพบว่า เอกสารสำคัญในการซื้อขายลำไยสดที่ต้องลงนาม 3 ฝ่ายคือ ฝ่ายเกษตรกรผู้ขายลำไย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในฐานะผู้ตรวจสอบ และบริษัทปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด ผู้ซื้อ มีการลงนามเพียง 2 ใน 3 ไม่ครบตามที่กำหนด หรือผู้ลงนามไม่ใช่เกษตรกรตัวจริง เป็นการกระทำที่ประมาท และทำให้เกิดความเสียหายต้องบประมาณแผ่นดิน มีความเห็นให้สั่งสอบวินัยเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ

(3) คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้ยกเลิกสัญญากับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการรับซื้อ แปรรูป และการตลาดลำไย ที่มีปัญหาการดำเนินงานไม่โปร่งใสแล้ว และได้ตรวจสอบประเด็นทุจริตด้วยอีกทางหนึ่ง โดยมอบให้พลตำรวจเอกเสรีพิศุทธิ์ เตมียาเวส จเรตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้ตรวจสอบ พร้อมทั้งนำส่งเอกสารสำคัญ เช่นหลักฐานการซื้อขาย สำเนาเช็คทั้งหมด ให้ตามที่ได้รับร้องขอ ในประเด็นนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้เชิญพลตำรวจเอกเสรีพิศุทธิ์ มาให้ข้อมูลด้วย แต่เนื่องจากติดภารกิจสำคัญจึงไม่ได้มา

(4) มีคำสั่งให้โยกย้ายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ตั้งแต่ระดับ 5 ถึงระดับ 10 จำนวน 30 ท่าน ออกจากความรับผิดชอบ เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบข้อเท็จจริง รวมถึงการย้ายรองผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรไปประจำกระทรวง เนื่องจากคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเห็นว่ามีความบกพร่องในการบริหารงานอย่างร้ายแรง

(5) รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเห็นว่าควรตรวจสอบผลผลิตลำไยสด ปี 2547 อีกครั้ง เพราะจากการสุ่มตรวจจาก 5 ตำบล โดยใช้ระบบ GIS คาดว่าจะได้ผลผลิตต่ำกว่าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงาน หากผลผลิตจริงต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้จะส่งผลเสียต่อมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร

คณะอนุกรรมการฯ ได้ซักถามถึงการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการช่วยเหลือเกษตรกรลำไยในอนาคตจะเป็นอย่างไร ในประเด็นนี้ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แจ้งว่าในปี 2548 กระทรวงเกษตรฯ คงไม่ได้รับผิดชอบ เนื่องจากจะมีการโอนงานให้กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ดำเนินการแทน

2.2.2 จำนวนเงินที่ใช้ในการรับซื้อลำไยสด

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อตก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รายงานว่า การซื้อลำไยสด ปีการผลิต 2547 ใช้เงินไปแล้วทั้งสิ้น 3,438.52 ล้านบาท ได้ลำไยสด 312,950 ตัน (รวบรวมจากเอกสาร สพ.02)

ส่วนการรับมอบลำไยอบแห้ง ตัวเลข ณ วันที่ 30 มกราคม 2548 อตก. รับมอบลำไยอบแห้งที่ตรวจสอบโดยกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว จำนวน 44,620.33 ตัน ในจำนวนนี้ จ่ายเงินให้เกษตรกรเป็นค่าอบ ค่ำร้อน แล้ว 99 ราย ในราคา กิโลกรัมละ 12.45 บาท (จากราคาเต็ม 21.13 บาท) คิดเป็นเงินรวม 541.48 ล้านบาท จากจำนวนลำไยอบแห้ง 43,492.94 ตัน

2.2.3 ตัวเลขปริมาณลำไยอบแห้งที่ได้จากลำไยสด

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร แจ้งว่าเกณฑ์ที่ใช้ในการคำนวณลำไยสดเป็นลำไยอบแห้ง ใช้อัตราส่วน ลำไยสดต่อลำไยแห้ง 3.3 : 1 เมื่อนำมาคำนวณกับปริมาณลำไยสดที่รับซื้อไปแล้ว ทำให้ได้ปริมาณลำไยแห้ง 94,833.47 ตัน

2.2.4 ตัวเลขข้อเท็จจริง ณ ปัจจุบัน ของบริษัท ปอเฮง อินเทอร์เน็ต จำกัด กรณีรับมอบและขายไป

หลังจากที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ยกเลิกสัญญา กับบริษัท ปอเฮง อินเทอร์เน็ต จำกัด แล้ว ได้ทำการรวบรวมลำไยอบแห้งจากโรงอบทั้งหมด 270 แห่ง และจุดรับซื้อ 248 แห่ง สรุปได้ ดังนี้

- (1) ยอดลำไยอบแห้งที่ควรจะได้รับ จำนวน 94,833.47 ตัน
- (2) ลำไยอบแห้งที่ บริษัท ปอเฮง อินเทอร์เน็ต จำกัด ส่งมอบ ณ วันที่ 2 ตุลาคม 2547 จำนวน 17,715.20 ตัน
- (3) ปริมาณลำไยอบแห้งขาดหายไป 77,118.27 ตัน จากจำนวนนี้ อตก. ดำเนินการติดตามกลับคืนมาได้อีก 26,905.13 ตัน
- (4) รวมเป็นลำไยอบแห้งทั้งสิ้น 44,620.33 ตัน
- (5) คงเหลือลำไยอบแห้งที่ขาดหายไป 50,213.14 ตัน ปริมาณที่หายไปนี้ อตก. แจ้งว่าติดตามกลับคืนมาได้บางส่วนแต่ไม่สามารถรับมอบได้ เนื่องจากไม่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และบางส่วนเกษตรกรได้ขายออกไปแล้ว

2.2.5 ค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ

ในการดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ ปี 2547 นั้น องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร แจ้งให้คณะอนุกรรมการฯ ทราบว่า มีค่าใช้จ่ายในการซื้อลำไยสด ค่าแปรรูปลำไย และค่าบริหารจัดการที่ได้อนุมัติจ่ายไปแล้ว รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 4,521.08 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ดังนี้

(1) ค่าใช้จ่ายในการซื้อลำไยสด	3,438.52	ล้านบาท
(2) ค่าแปรรูปลำไยสดเป็นลำไยอบแห้ง	950.88	ล้านบาท
(3) ค่าบริหารจัดการ	131.68	ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายในการแปรรูปลำไยสดเป็นลำไยอบแห้งนั้นคิดจากค่าจ้างอบและค่าดำเนินการที่ อตก. จ่ายให้แก่ผู้รับจ้างอบกิโลกรัมละ 21.13 บาท คูณด้วย จำนวนลำไยอบแห้งที่ อตก. รับมอบแล้วจำนวน 44,620.33 ตัน ส่วนค่าบริหารจัดการนั้น เป็นค่าใช้จ่ายที่ อตก. จ่ายให้แก่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นค่าตรวจสอบคุณภาพลำไยจำนวน 78 ล้านบาท ส่วนที่เหลือเป็นค่าบริหารจัดการของ อตก. จำนวนร้อยละ 3 ของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เงินที่ใช้ในการดำเนินการ อตก. ภายจากธนาคารกรุงไทยทั้งสิ้น 3,945 ล้านบาท ตามอนุมัติของมติคณะรัฐมนตรี

คณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่าการดำเนินการตามมาตรการยังไม่สิ้นสุด ตามโครงการ เพราะยังมีค่าอุปลำไยค้างจ่าย และค่าลำไยอบแห้งที่ต้องติดตามกลับคืนมาอีก ดังนั้น งบประมาณที่ใช้ในมาตรการนี้จะต้องสูงกว่าที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรแจ้งอย่างแน่นอน

2.2.6 การดำเนินการกับบริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด

ในการดำเนินการกับ บริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด ในฐานะคู่สัญญาที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญา องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้ยึดเงินประกันสัญญาจำนวน 105 ล้านบาท พร้อมทั้งแจ้งความเพื่อดำเนินคดีทั้งทางอาญาและทางแพ่ง ดังนี้

(1) มอบหมายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินคดีอาญาในข้อหา ยักยอกทรัพย์ กับบริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด พร้อมทั้งจูดรับซื้อทั้ง 248 ราย ในฐานะคู่สัญญากับ บริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด

(2) ดำเนินคดีแพ่ง ฟ้องเรียกค่าเสียหายจาก บริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด และจูดรับซื้อทั้ง 248 ราย ในกรณีที่ไม่มีส่งมอบลำไยอบแห้งและค่าเสียหายอื่นที่เกิดจากการผิดสัญญา

ในการฟ้องร้องทางแพ่งกับจุดรับซื้อนั้น อตค. จะทำการตรวจสอบหลักฐานโดยละเอียดอีกครั้งเพื่อดำเนินการเฉพาะผู้กระทำผิดจริง ๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อองค์การเกษตร สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำผิด

อนึ่ง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้รายงานให้คณะกรรมการฯ ทราบผลการตรวจสอบเบื้องต้นพบว่าการคัดสรรเอกชนเข้าร่วมโครงการไม่ได้ปฏิบัติตาม ตามประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง เชิญชวนผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ รับซื้อแปรรูปและการตลาดลำไยอบแห้ง ปี 2547 เพราะเอกชนรายดังกล่าวขาดคุณสมบัติในข้อที่กำหนดว่าต้องมีประสบการณ์ดำเนินการไม่น้อยกว่า 3 ปี อีกทั้ง สตง. ตั้งข้อสังเกตว่า อตค. ได้ตรวจสอบฐานะทางการเงินของเอกชนรายนี้หรือไม่ เนื่องจากบริษัทมีทุนจดทะเบียนเพียง 5 ล้านบาท แต่ต้องรับซื้อลำไยมูลค่ากว่า 3,000 ล้านบาท (แม้จะมีการเพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 100 ล้านบาทในภายหลังก็ตาม)

นอกจากนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ยังตรวจพบว่าบริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด ไม่ได้วางเงินเพื่อค้ำประกันสัญญาการรับซื้อลำไยอบแห้ง จำนวน 330 ล้านบาท ให้แก่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรซึ่งผิดเงื่อนไขของสัญญาและสร้างความเสียหายต่อมาตรการ

3. ข้อสรุป

จากผลการพิจารณาศึกษา ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการชี้แจง สรุปได้ว่า ประเด็นปัญหาเกิดขึ้นตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบายและการกำหนดมาตรการดำเนินการมีความไม่โปร่งใสในการคัดสรรบริษัทเข้าร่วมดำเนินการ และเมื่อเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติ ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้กำกับควบคุมบริษัทเอกชนที่เข้าร่วมโครงการให้ดำเนินการตามเงื่อนไขของสัญญาอย่างรัดกุม ทำให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารจัดการ รวมทั้งมีการทุจริตเกิดขึ้น ส่งผลให้รัฐสูญเสียงบประมาณแผ่นดินจำนวนมหาศาล โดยมีประเด็นที่ก่อให้เกิดปัญหา ดังนี้

3.1 การคาดการณ์ผลผลิตลำไย ปี 2547 สูงเกินความเป็นจริง นำไปสู่การทุจริตการรับซื้อลำไยสด ที่ทำให้เกษตรกรแจ้งปริมาณผลผลิตเกินจริง โดยความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่หรือการสวมสิทธิ์ของเกษตรกร นำลำไยลมไปจำหน่ายในโครงการ

3.2 เมื่อคาดการณ์ว่ามีปริมาณลำไยสดสูงเกินความเป็นจริง จะทำให้ปริมาณลำไยอบแห้งมีจำนวนสูงเกินจริงตามไปด้วย ซึ่งเป็นเจตนาที่จะนำเอาลำไยอบแห้งจากโครงการรับจำหน่ายปี 2545 ซึ่งจำหน่ายให้เอกชนไปแล้ว มาส่งมอบในโควตาของลำไยอบแห้ง ปี 2547 เพราะบริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด ผู้ดำเนินการรับซื้อลำไยอบแห้ง ปี 2547 มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับบริษัทผู้รับซื้อลำไยอบแห้ง ปี 2545

3.3 การอนุมัติว่าจ้างให้ บริษัท ปอเฮง อินเตอร์เทรด จำกัด ทำการรับซื้อลำไยสดและดำเนินการแปรรูป และทำการตลาดลำไยอบแห้ง ปี 2547 ทำให้เชื่อได้ว่าน่าจะมีการเตรียมการล่วงหน้าให้ได้รับการว่าจ้าง เพราะไม่ว่าจะเป็นการกำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบการ แผนการรับซื้อลำไยสด กระบวนการแปรรูปลำไยและการจำหน่ายลำไยอบแห้ง การพิจารณาของคณะกรรมการ

จัดจ้างและจำหน่ายลำไยอบแห้ง รวมถึงการเพิกเฉยไม่ดำเนินการกับบริษัทฯ ในเวลาที่เหมาะสมเมื่อทำผิดสัญญา ล้วนแต่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ บริษัท ปอเฮง อินเทอร์เน็ต จำกัด ทั้งสิ้น

3.4 คณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่าทุกมาตรการควรดำเนินการตามนโยบายอย่างรอบคอบ รัดกุมโปร่งใส และต้องหาทางป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์จากมาตรการของรัฐอย่างไม่เป็นธรรม เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศไม่ให้อันตราย และขณะเดียวกันสามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสมตามเจตนานโยบาย

นโยบายหรือมาตรการใดๆ ที่รัฐนำออกมาช่วยเหลือแก่เกษตรกรล้วนมีจุดประสงค์ที่ดี เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถขายผลผลิตได้ในราคาที่เหมาะสมกับต้นทุนการผลิต มีรายได้เพียงพอแก่การเลี้ยงครอบครัว และเหลือไปลงทุนต่อในอนาคต แต่การดำเนินการใดๆ ก็ตาม หากขาดการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดทั้งจากฝ่ายนโยบายและฝ่ายปฏิบัติแล้ว ย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้มีการบิดเบือนมาตรการเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่พวกพ้องอย่างง่ายดาย

4. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในฐานะหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่ามีความไม่โปร่งใสในการกำหนดนโยบาย เรื่องมาตรการแก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำ ปี 2547 มีการดำเนินการที่ส่อไปในทางทุจริตและมีข้อบกพร่องมากมาย ก่อให้เกิดผลเสียหายที่ชัดเจนจากจำนวนลำไยอบแห้งที่หายไปกว่า 50,000 ตัน จึงเห็นว่าควรมีมาตรการเข้ามารองรับการดำเนินการที่จะมีขึ้นในอนาคต เพื่อให้มาตรการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริง ดังนี้

4.1 ในส่วนของฝ่ายการเมืองในฐานะผู้กำหนดนโยบาย จะต้องกำหนดนโยบายด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และตั้งอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับเกษตรกร มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินการที่ชัดเจน รวมถึงการกำกับดูแลอย่างรอบคอบรัดกุม เพื่อป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์จากนโยบายของรัฐอย่างที่เป็นมาในอดีต และหากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นจะต้องมีการดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบและผู้กระทำผิด ทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติมาลงโทษให้ได้

4.2 การสำรวจและประเมินผลผลิตลำไยของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในปีการผลิต 2547 และปีอื่นๆ พบว่าไม่มีประสิทธิภาพ ขาดความน่าเชื่อถือ ทำให้ตัวเลขประเมินผลผลิตลำไยปี 2547 สูงกว่าผลผลิตจริง และเป็นเหตุให้ฝ่ายการเมืองนำมาใช้เป็นข้ออ้างในการกำหนดนโยบาย และของบประมาณจำนวนมากไปแก้ปัญหาจนทำให้เกิดความเสียหายต่องบประมาณแผ่นดิน ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรปรับปรุงวิธีการสำรวจและการเก็บข้อมูลตัวเลขผลผลิตเพื่อให้การประเมินผลผลิตมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยควรดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

4.2.1 ดำเนินการสำรวจพื้นที่ปลูกลำไยทั่วประเทศ

4.2.2 ดำเนินการสำรวจและจัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกลำไยทั่วประเทศ

4.2.3 ประเมินตัวเลขผลผลิตลำไยต่อพื้นที่ไร่ ตามหลักวิชา

4.2.4 พยากรณ์ผลผลิตลำไยทั้งประเทศจากข้อมูลที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ตามข้อ 4.2.1, 4.2.2 และ 4.2.3

4.3 ให้หน่วยงานที่เป็นกลางทางวิชาการดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูล พร้อมทั้งทำการวิจัยการผลิตลำไยอบแห้ง เพื่อนำมาจัดทำเกณฑ์ที่ใช้คำนวณการแปลงผลผลิตลำไยสดเป็นลำไยอบแห้ง และใช้เป็นค่ามาตรฐานในการดำเนินนโยบายในอนาคต

4.4 กำหนดเกณฑ์การเลือกสรรเอกชนที่เข้าร่วมโครงการให้รัดกุม มีการตรวจสอบประวัติบริษัท ฐานะทางการเงิน ประสิทธิภาพ และความสามารถในการดำเนินการ ที่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นได้จริง

4.5 หน่วยงานหลักในฐานะผู้นำนโยบายมาปฏิบัติ จะต้องรักษาผลประโยชน์ของประเทศด้วยการดำเนินการตามระเบียบและข้อกำหนดในสัญญาอย่างเคร่งครัด ไม่มีการเลือกปฏิบัติ และปราศจากการแทรกแซงทางการเมืองอย่างสิ้นเชิง

4.6 ผู้กำหนดนโยบายและฝ่ายการเมืองในฐานะผู้กำกับดูแลนโยบาย จะต้องดำรงสถานะความเป็นกลาง ไม่เข้าไปแทรกแซงการปฏิบัติงานของข้าราชการในทางที่ส่อว่าจะเอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้อง หรือทำให้เกิดความเสียหายแก่งบประมาณแผ่นดิน

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ส 02321

สว สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
09 สำนักกรรมการ 1.
7.3 รายงานของคณะกรรมการการ-
๕58.8 เศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม
2548 วุฒิสภา พิจารณาศึกษาเรื่องมาตรการ
๕.2 แก้ไขปัญหาลำไยตกต่ำปี 2547
(ฉบับที่ 2).

